

**Programma van toetsing en afsluiting
2017-2018
5 havo**

Inhoudsopgave

Inhoud	blz.
1. Inleiding	3
2. Rooster van toetsen en inleverdata	4
3. Commissie van beroep	7
4. Alfabetische lijst examenkandidaten	8
5. Belangrijke data voor examenkandidaten	9
6. Rooster centraal examen	10
7. Programma van toetsing en afsluiting per vak	11
8. Examenreglement	30

1. Inleiding.

In de 2^e fase is het schoolexamen over alle leerjaren gespreid. Dat betekent dat in 4 en 5 vwo en 4 havo al onderdelen van het schoolexamen worden afgenomen en dat de leerlingen formeel examenkandidaten zijn.

Elke examenkandidaat dient op de hoogte te zijn van de inhoud van het uitgereikte examenreglement. Bovendien moet elke examenkandidaat op de hoogte zijn van het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA). Het PTA is te vinden op de website van de school. Bovendien lichten de vakdocenten aan het begin van het schooljaar de vakspecifieke pagina's toe. Op die manier weet elke leerling welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst. In het boekwerkje dat u nu leest, staat naast het PTA en het examenreglement ook het toetsrooster, zodat elke leerling weet wat wanneer en op welke wijze getoetst wordt.

De 2^e fase blijft in ontwikkeling. Ook in de regelgeving van het Ministerie van OC&W worden nog met enige regelmaat wijzigingen aangebracht. Met name als het om de rekentoets gaat, zijn wijzigingen te verwachten.

Het is daarom niet uitgesloten dat onderdelen van het PTA en het examenreglement tijdens het schooljaar moeten worden aangepast. Uiteraard zullen wij u van dergelijke veranderingen op de hoogte stellen.

De begeleiding van de leerlingen is voor het schooljaar 2017-2018 als volgt geregeld:

havo 4 en 5	afdelingsleider:	Dhr. H. Wijnen
	decaan:	Mw. J.A. de Boer

Zij zullen in hun begeleidende werk worden ondersteund door mentoren.

De medewerkers van het Marnix College wensen de leerlingen van de bovenbouw havo en vwo een prettig en succesvol jaar toe.

A.F. Teule
plv. rector

2. Rooster van toetsen en inleverdata 5 havo 2017-2018

dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
september						
ma	18-sep	sk	repetitie	cl.4,5	BS	
wo	20-sep	te	tekendag	cl.3	FC	hele dag, samen met V6
wo	20-sep	mu	demonstr. concert	cl.1	RM	vanaf 17.30 uur in Apeldoorn
oktober						
ma	2-okt	fa	kijk- en luister deel1	cl.2,3	BE	
di	3-okt	mu	praktijkdag	cl.1	RM	indeling volgt
wo	4-okt	mu	praktijkdag	cl.1	RM	indeling volgt
vr	6-okt	du	kijk- en luister toets	cl.1,2	PO,HA	
ma	9-okt	wisB	repetitie	cl.2	VW	
di	10-okt	wisA	repetitie	cl.1,4,5	TW,VW,LW	
wo	11-okt	fa	kijk- en luister deel2	cl.2,3	BE	
donderdag 12 oktober zijn de herkansingen maatschappijleer havo4 !!!						
vr	13-okt	in	repetitie (schriftelijk)	cl.4	AW	
maandag 16 t/m vrijdag 20 oktober herfstvakantie						
di	24-okt	du	leestoets1	cl.1,2	PO,HA	
uiterlijk	27-okt	gs	inleveren PO	cl.3,4,5	HG,SX	
tentamenweek 30 oktober t/m 3 november 2017						
		ne	gedoc. schrijven	H5a,b,c,d	KN,MY,KN,MY	100 minuten achter PC
		en	leestoets	H5a,b,c,d	EE,MJ,VR,VR	50 minuten
		du	brieftoets	cl.1,2	PO,HA	100 minuten achter PC
		gs	tentamen	cl.3,4,5	HG,HG,SX	100 minuten
		ak	tentamen	cl.1,4	DR,DR	100 minuten
		wisA	tentamen	cl.1,4,5	TW,VW,LW	120 minuten
		wisB	tentamen	cl.2	VW	120 minuten
		na	tentamen	cl.2,4	VO,VO	100 minuten
		sk	tentamen	cl.4,5	BS,BS	100 minuten
		bi	tentamen	cl.1,3	TZ,SB	100 minuten
		ec	tentamen	cl.2,3,5	JE,SW,SW	100 minuten
		mo	tentamen	cl.2,5	KM,KO	100 minuten
		mu	repetitie	cl.1	RM	100 minuten
dag	datum	vak	omschrijving	cl	docent	bijzonderheden
november						
di	14-nov	in	repetitie achter PC	cl.1	AW	
vr	17-nov	fa	leestoets1	cl.2,3	BE	
di	21-nov	fa	combitoets1	cl.2,3	BE	
do	23-nov	ne	poëzie-analyse	H5a,b,c,d	KN,MY,KN,MY	
december						
Vrijdag 8 december herkansingen schoolexamen t/m eerste tentamenperiode !!!						
<i>in december</i>		du	<i>spreekvaardigheid</i>	cl.1,2	PO,HA	<i>10 minuten in de les</i>
ma	11-dec	en	literatuurtoets1	H5a,d	EE,VR	
di	12-dec	en	literatuurtoets1	H5b,c	MJ,VR	
vr	15-dec	wisB	repetitie	cl.2	VW	
ma	18-dec	sk	practicum	cl.4	BS	lesuur 4+5
ma	18-dec	sk	practicum	cl.5	BS	lesuur 6+7
di	19-dec	wisA	repetitie	cl.1,4,5	TW,VE,LW	
wo	20-dec	fa	combitoets2	cl.2,3	BE	

maandag 25 december t/m vrijdag 5 januari 2018 kerstvakantie						
dag	datum	vak	omschrijving	cl	docent	bijzonderheden
januari						
wo	10-jan	du	literatuur/leesverslag	cl.1,2	PO,HA	
vr	12-jan	te	praktijkdag	cl.3	FC	
ma	15-jan	en	taalvaardigheid1	H5a,d	EE,VR	
di	16-jan	en	taalvaardigheid1	H5b,c	MJ,VR	
wo	17-jan	fa	leestoets2	cl.2,3	BE	
vr	19-jan	in	repetitie achter PC	cl.1,2	AW	
di	23-jan	fa	kijk- en luistertoets	cl.2,3	BE	lesuur 3 t/m 5 (info volgt nog)
vr	26-jan	du	kijk- en luistertoets	cl.1	PO	lesuur 3+4 (info volgt nog)
vr	26-jan	du	kijk- en luistertoets	cl.2	HA	lesuur 4+5 (info volgt nog)
tentamenweek 29 januari t/m 2 februari 2018						
		ne	argument. en tekst	H5a,b,c,d	KN,MY,KN,MY	100 minuten
		en	schrijfvaard. brief	H5a,b,c,d	EE,MJ,VR,VR	100 minuten op de PC
		gs	tentamen	cl.3,4,5	HG,HG,SX	100 minuten
		ak	tentamen	cl.1,4	DR,DR	100 minuten
		wisA	tentamen	cl.1,4,5	TW,VW,LW	120 minuten
		wisB	tentamen	cl.2	VW	120 minuten
		na	tentamen	cl.2,4	VO,VO	100 minuten
		sk	tentamen	cl.4,5	BS,BS	100 minuten
		bi	tentamen	cl.1,3	TZ,SB	100 minuten
		ec	tentamen	cl.2,3,5	JE,SW,SW	100 minuten
		mo	tentamen	cl.2,5	KM,KO	100 minuten achter de PC
		te	tentamen	cl.3	FC	100 minuten
		mu	tentamen	cl.1	RM	100 minuten
		en	kijk- en luistertoets	H5a,b,c,d	EE,MJ,VR,VR	100 minuten
dag	datum	vak	omschrijving	kl/cl	docent	bijzonderheden
februari						
in februari		fa	spreektoetsen	cl.2,3	BE	15 minuten
wo	7-feb	du	leestoets2	cl.1,2	PO,HA	
vr	9-feb	mu	Ereprijsorkestrep.	cl.1	RM	voor leerlingen met PWScomp.
di	13-feb	wisA	workshop	cl.1,4,5	TW,VW,LW	lesuur 4 t/m 6
di	13-feb	wisB	workshop	cl.2	VW	lesuur 4 t/m 6
do	15-feb	ne	literatuurgesch.	H5a,b,c,d	KN,MY,KN,MY	
ma	19-feb	du	examenidoom	cl.1,2	PO,HA	
di	20-feb	ec	repetitie	cl.2,3,5	JE,SW,SW	
maart						
woensdag 7 maart herkansingen periode 2						
in maart		ne	mond. taalvaard.	H5a,b,c,d	KN,MY,KN,MY	
vr	9-mrt	fa	combitoets3	cl.2,3	BE	
ma	12-mrt	mu	ind. voorspeeltent.	cl.1	RM	vanaf 14.10 uur
di	13-mrt	mu	voorspeeltent. groep	cl.1	RM	vanaf 14.10 uur
wo	14-mrt	fa	leestoets3	cl.2,3	BE	
do	15-mrt	en	literatuurtoets2	H5c,d	VR,VR	
vr	16-mrt	en	literatuurtoets2	H5a,b	EE,MJ	
ma	19-mrt	wisB	repetitie	cl.2	VW	
di	20-mrt	wisA	repetitie	cl.1,4,5	TW,VW,LW	
wo	21-mrt	du	boek+filmtoets	cl.1,2	PO,HA	
vr	23-mrt	in	opdracht inleveren	cl.1	AW	spel ontwerp+documentatie

tentamenweek dinsdag 3 april t/m vrijdag 13 april					
	ne	mondeling lit./leesd.	H5a,b,c,d	KN,MY,KN,MY	20 minuten
	fa	digitale schrijfoets	cl.2,3	BE	100 min.
	du	spreekvaardigheid	cl.1,2	PO,HA	20 minuten
	en	spreekvaardigheid	H5a,b,c,d	EE,MJVR,VR	15 minuten
	ak	tentamen	cl.1,4	DR,DR	100 minuten
	gs	tentamen	cl.,3,4, 5	HK,HK,SX	100 minuten
	wisA	tentamen	cl.1,4,5	TW,VW,LW	120 minuten
	wisB	tentamen	cl..2	VW	120 minuten
	na	tentamen	cl.2,4	VO,VO	120 minuten
	sk	tentamen	cl.4,5	BS,BS	100 minuten
	bi	tentamen	cl.1,3	TZ,SB	100 minuten
	ec	tentamen	cl.2,3,5	JE,SW,SW	100 minuten
	mo	tentamen	cl.2,5	KM,KO	100 minuten
	in	schriftelijke repetitie	cl.1	AW	50 minuten
	te	mondeling	cl.3	FC	20 minuten
	mu	schriftelijk	cl.1	RM	150 minuten achter PC

3. Commissie van beroep

Het bevoegd gezag van het Marnix College heeft in overeenstemming met artikel 6 van het examenreglement een commissie van beroep ingesteld.

De samenstelling en de werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement. Dit reglement wordt op verzoek toegestuurd.

Het correspondentieadres van de commissie is:

Commissie van beroep,
Marnix College,
Postbus 8037,
6710 AA Ede.
Tel: 0318-650035.

Voor het schooljaar 2017-2018 is de samenstelling van de commissie van beroep als volgt:

namens de Raad van Toezicht:

lid: Dhr. J. Hazeleger
pl. v. lid: Prof. Dr. J.H.S.G.M. de Jong

namens de oudergeleding:

lid: Mevr. A.D.C. Mattijssen-Martin, B.ec.
pl. v. lid: Mevr. Mr. E.F.G. Hoogland

namens de personeelsgeleding:

lid: Dhr. W. den Ouden
pl. v. lid: Dhr. T.A.M. van der Heijden

4. Alfabetische lijst van examenkandidaten havo 2017 - 2018

Ex_nr	Naam	Ex_nr	Naam	Ex_nr	Naam
201	Ilias Abnaamar	251	Anouk Keijman	301	Anne van Veldhuizen
202	Latif Acar	252	Lucas Koolhaas	302	Carlijn Versteegh
203	Amal Addach	253	Samirah Kops	303	Lars Versteegen
204	Isabel Anker	254	Ray Kossarev	304	Remon Visser
205	Baris Atik	255	Anne Kusters	305	Jonathan van Vliet
206	Aysegül Ayhan	256	Tobias Kuiper	306	Noa van Voorst
207	Talib Azarkan	257	Robin Kuipers	307	Stan van Voorst
208	Frederique van Beek	258	Frank van der Laan	308	Thijs de Vries
209	Eva Bes	259	Isa Leenders	309	Mark Wierdsma
210	Robert de Beule	260	Richard Leenknecht	310	Quinten van Wijngaarden
211	Sofie van Bilsen	261	Mitchel van Leeuwen	311	Fenno Wildeman
212	Arlean van de Blaak	262	Kira Lipperts	312	Britt Willemssen
213	Simon van de Blaak	263	Tije Maes	313	Marit Wolff
214	Lisanne Blaauw	264	Imane Makrani	314	Sanne Wouda
215	Marc de Boer	265	Tamara Maurits	315	Lisa van Zetten
216	Corné Boot	266	Lotus Meijer		
217	Roos Bosch	267	Joris Mesman		
218	Anna Bours	268	Oumeima Messaoui		
219	Noëlle van den Bovenkamp	269	Anne-Roos Mol		
220	Bregje van den Brink	270	David van Munster		
221	Ivette van den Brink	271	Suleqa Muse		
222	Talitha van den Brink	272	Stan Navest		
223	Marek van den Broek	273	Kevin Ng		
224	Bente Brüne	274	Joris Nijenhuis		
225	Aylin Demirel	275	Dino Omerovic		
226	Larissa van Dijk	276	Melanie Ouwendijk		
227	Mari Donkers	277	Ibrahim Pehlivan		
228	Marleen Drenth	278	Didier Pol		
229	Rosalie van Drie	279	Anne van de Pol		
230	Jens van Drunen	280	Danique van Ramshorst		
231	Eva Eekhof	281	Sascha Rap		
232	Juul van Ek	282	Amaya Rikken		
233	Marc Feber	283	Munira Roble		
234	Leentje Fintelman	284	Niek Rossen		
235	Rui Qi Foo	285	Renée Sas		
236	Katarina Gierman	286	David Schalk		
237	Kevin de Graaf	287	Maurits van Scherrenburg		
238	Tim Greven	288	Emma Schiphorst		
239	Kelly van Harn	289	Valérie Scholten		
240	Else van der Hee	290	Daphne Schoonderbeek		
241	Xavier Heiboer	291	Rick Schuur		
242	Emma Heijkamp	292	Iris Schuurman		
243	Jippe Heijnen	293	Sophia Shepeleva		
244	Daan Heikamp	294	Romy Sieswerda		
245	Lilly Hendriks	295	Lucas Simonis		
246	Benson van der Hulst	296	Denise Snetselaar		
247	Stijn Jansen	297	Okke Snoijink		
248	Ruben Jonkman	298	Loïs Spek		
249	Rinze Kamminga	299	Anne Swartjes		
250	Nardo Kamphuis	300	Julia van den Top		

5. Belangrijke data voor de eindexamenkandidaten 5 havo.

Voor 1 oktober	uitreiking PTA en examenreglement
donderdag 5 oktober	mentorspreekavond
donderdag 12 oktober	herkansing afgesloten vakken
maandag 30 okt t/m vrijdag 3 nov	tentamenweek
dinsdag 14 november	ouders krijgen mail over cijfers
maandag 27 en dinsdag 28 nov	ouderspreekavonden
vrijdag 8 december	herkansingen
vrijdag 12 jan, voor 16.30 uur	inleveren profielwerkstuk
maandag 29 t/m vrijdag 2 feb	tentamenweek
dinsdag 13 februari	ouders krijgen mail over cijfers
woensdag 7 maart	herkansingen
woensdag 14 en donderdag 15 maart	ouderspreekavonden
dinsdag 3 t/m vrijdag 13 april	tentamens
dinsdag 8 mei	uitreiking cijferkaart met eindcijfers schoolexamens
woensdag 9 mei	facultatieve lesdag
maandag 14 t/m maandag 28 mei	centraal examen 1 ^e tijdvak
dinsdag 29 mei	boeken inleveren
woensdag 13 juni	examenuitslag 1 ^e tijdvak
vrijdag 15 juni vòòr 12.00 uur	aanmelding 2 ^e tijdvak
maandag 18 t/m donderdag 21 juni	2 ^e tijdvak examen (rooster wordt later gepubliceerd)
vrijdag 29 juni	examenuitslag 2 ^e tijdvak
dinsdag 3 juli, 19.00 uur	diploma-uitreiking

6. Rooster centraal examen 1^e tijdvak 5 havo

CE havo 2018		
Maandag 14 mei	13.30-16.30 uur	natuurkunde
Dinsdag 15 mei	9.00- 12.00 uur	geschiedenis
	13.30-16.00 uur	Engels
Woensdag 16 mei	13.30-16.00 uur	tekenen
Donderdag 17 mei	9.00-11.30 uur	muziek
	13.30-16.30 uur	Nederlands
Vrijdag 18 mei	9.00-11.30 uur	Duits
	13.30-16.30 uur	economie
Dinsdag 22 mei	9.00-12.00 uur	aardrijkskunde
	13.30-16.00 uur	Frans
Woensdag 23 mei	13.30-16.30 uur	M&O
Donderdag 24 mei	13.30-16.30 uur	Wiskunde A, Wiskunde B
Vrijdag 25 mei	13.30-16.30 uur	scheikunde
Maandag 28 mei	13.30-16.30 uur	biologie

7. Programma van toetsing en afsluiting per vak

PTA 2017-2018

Vak: Nederlands

Leerjaar: 5 Havo

Methode: *Laagland* en *Examenbundel*.

periode	toetsvorm/ toetsduur	leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
oktober	literaturoffsier	Leesboek 5 (themakeuze definitief)	n.g. ¹	
tentamenweek november	tentamen, twee lesuren op pc	Gedocumenteerd schrijven (digitaal): betogende tekst	20%	se1
eind november	schriftelijk, één lesuur	Poëzieanalyse	10%	se2
januari	literaturoffsier	Leesboek 6	n.g. ¹	
tentamenweek januari	tentamen, twee lesuren	Argumentatieanalyse, tekstanalyse en samenvatten	20%	se3
februari	literaturoffsier	Leesboek 7: <i>Het behouden huis</i>	n.g. ¹	
half februari	tentamen, één lesuur	Literatuurgeschiedenis: <i>Laagland</i> cursus 9 t/m 12 '18 ^e eeuw tot nu', inclusief vragen over leesboek 8	15%	se4
half maart	mondeling, tijdens les	Mondelinge taalvaardigheid	15%	se5
eind maart	literaturoffsier	Leesboek 8	n.g. ¹	
tentamenweek april	mondeling, 20 minuten	Mondeling tentamen literatuur over leesdossier (acht boeken)	20%	se6

¹: De titels voor je literaturoffsier worden bijgehouden door je docent. Daarnaast dien je zelf ook je administratie op orde te hebben. De **vier** titels die je in havo 4 gelezen hebt, neem je mee naar havo 5 voor het (mondeling) schoolexamen literatuur. De lijst is in maart **definitief**. Voor alle boeken geldt: oorspronkelijk in het Nederlands geschreven; vooraf boek laten 'keuren'.

Periode	Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	Code
sept - maart	15 min	Individuele Franse presentatie	1x	se1
oktober	2 x 50 min	Kijk- en luistertoets1 (havo)	2x	se2
november	50 min	Combi1	1x	se3
november	50 min	Leestoets1	2x	se4
tent.week januari	2 x 50 min	Kijk- en luistertoets (havo 2017)	2x	se5
januari	50 min	Combi2	1x	se6
januari	50 min	Leestoets2 (havo)	2x	se7
februari		Portfolio incl. taalverzorging 1,2,3	1x	se8
februari	15 min	Individuele Franse spreektoets	1x	se9
maart	50 min	Combi3	1x	se10
maart	50 min	Leestoets3 (havo)	2x	se11
tent.week april	2 x 50 min	Digitale schrijftoets op PC	2x	se12

Examenbundel 2017-2018

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
oktober	Luistertoets 1	Cito Havo	1x	se1
	Leestoets 1	Cito Havo	1x	se2
tentamenweek november	Brieftoets* (2 lesuren)	Formele brief op de computer	2x	se3
december	Spreekvaardigheid 1 (min. 10 minuten)	Individuele presentatie	1x	se4
januari	Literatuur-/ Leesverslag**	Verslag boek, schrijver en periode	2x	se5
tentamenweek januari	Kijk-/luistertoets 2 (2 lesuren)	Cito Havo 2017	2x	se6
februari	Idioomtoets	Examenidoom	1x	se7
	Leestoets 2	Cito Havo	2x	se8
maart	Literatuurtoets**	Boek/film	1x	se9
tentamenweek april	Spreekvaardigheid 2 (20 minuten)	Mondeling n.a.v. drie artikelen (individueel)	2x	se10

*De leerlingen leveren de oefenbrieven **digitaal** in en de brieftoets wordt **digitaal** in het computerlokaal afgenomen; de leerlingen maken voor leestoets 1 een diagnostische leestoets op de computer.

Bij de beoordeling van het leesverslag en bij de literatuurtoets telt **de Nederlandse taalverzorging mee.

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
tentamenweek november	Leestoets (1 lesuur)	Cito leestoets (havo)	2x	se 1
november-april	Presentatie (15 minuten)	Presentatie in het Engels over zelfgekozen onderwerp	2x	se2
december	Dossier	Exam Training		
december	Literatuurtoets (schriftelijk, 1 lesuur)	Literatuurproject: "Poetry of the First World War"	1x	se3
januari	Taalvaardigheids toets 1 (schriftelijk, 1 lesuur)	Grammatica & Examen Idioom zoals bestudeerd in de reader	1x	se4
tentamenweek januari	Digitale (MTXR) Schrijftoets (2 lessen)	Eindtoets Engels schrijven n.a.v. behandelde schrijfp opdrachten in de les	2x	se5
februari	Luistertoets (2 lessen)	Cito kijk/luistertoets	2x	se6
maart	Literatuurtoets 2 (schriftelijk, 1 lesuur)	Roman (klassikaal besproken)	1x	se7
maart	Leesdossier	Variatie aan artikelen		
tentamenweek april	Spreektoets (15 minuten)	Dialogoog over diverse onderwerpen (improvisatie+ artikelen)	2x	se8
april	Dossier	Exam Training		
mei	CSE	Leesteksten met open en multiple choice vragen		

Methode: Paso Adelante 2/3

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	ov-code
Medio/eind oktober	Combitoets C3/4 PA2 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se1
Begin december	Combitoets C5/6 PA2 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se2
januari	Luistertoets (2 lesuren)	luistervaardigheid	2x	se3
februari/maart	Spreekonderdeel	Schrijf- en spreekvaardigheid, in ELO plaatsen	2x	se4
eind februari	Combitoets C1/2 PA3 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se5
tentamenweek april	Combitoets C3/(4) PA3 (1 lesuur)	Grammatica en Idioom	2x	se6

NB: Bij elke combitoets zal ook de Nederlandse spelling en grammatica beoordeeld worden.

Methode: Walburg Pers Educatief: Examenkatern Geschiedenis Havo 2^e editie

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	SE- code
week 43	digitaal inleveren PO	Eigen overzicht van de kenmerkende aspecten buiten de Historische contexten tijdvak 5 t/m 10 incl. taalverzorgingswaardering	5 %	se7
tentamenweek november	schriftelijk 100 minuten	Historische Context 1: Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden 1515-1648 + verplichte voorbeelden + kenmerkende aspecten tijdvak 5 t/m 10 incl. taalverzorgingswaardering	20 %	se8
tentamenweek januari	schriftelijk 100 minuten	Historische Context 2: Duitsland 1871-1945 + verplichte voorbeelden uit Historische Context 1 + kenmerkende aspecten tijdvak 5 t/m 10 incl. taalverzorgingswaardering	20 %	se9
tentamenweek april	schriftelijk 100 minuten	Historische Context 3: De Koude Oorlog 1945-1991 + verplichte voorbeelden uit Historische Context 1 en 2 + kenmerkende aspecten tijdvak 5 t/m 10	20 %	se10

Methode: Buiteland

Ieder hoofdstuk waarin een CE-onderwerp getoetst wordt, zal afgesloten worden met digitale examentraining m.b.v. VO-content.

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	Code
PO (havo 4)		Praktische opdracht (eigen omgeving met taalverzorging)	20%	se1
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Wereld: - Globalisering (H1, par 1 t/m 19) - SE-deel H1, 4 havo (incl. taalverzorging)	25%	se2
tentamenweek	Elo	Inleveren WB-opdrachten (incl. taalverzorging)		
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Aarde: - Endogene/exogene processen (H2, par. 1 t/m 19) -SE-deel H2, 4 havo	25 %	se3
tentamenweek	Schriftelijke toets, 2 lesuren	Gebieden: Indonesië - Hoofdstuk 3 (par. 1 t/m 20)	30 %	se4

Methode: Moderne Wiskunde – 11^e editie, 5 HAVO A en 4 HAVO A

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
Havo-4	Repetitie met computer	H3: Statistische vraagstellingen H4: Systematisch tellen H7: Statistische verwerking met ICT	5%	se1
oktober	1 lesuur	H1: Lineaire en exponentiële formules H2: Verdelingen (zonder ICT)	10%	se2
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	H1: Lineaire en exponentiële formules H2: Verdelingen (zonder ICT) Vaardigheden 1 uit havo4 wisA: H3: Statistische vraagstellingen	20%	se3
december	1 lesuur	H3: Allerlei formules H5: Conclusies uit data	10%	se4
begin januari	2 lesuren	PO Onderzoeksofdracht	5%	se5
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	H3: Allerlei formules H5: Conclusies uit data Vaardigheden 2	20%	se6
maart	1 lesuur	H6: Werken met formules + extra opgaven examenvaardigheden	5%	se7
tentamenweek	tentamen, 2 klokuren	hele eindexamenstof, dus inclusief: H4: Toegepast rekenen Vaardigheden 3	25%	se8

Methode: Moderne Wiskunde –11^e editie, 5 en 4 havo B + hulpboek 5 havo B

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	Code
oktober	1 lesuur	5 Havo B H1 Logaritmische functies H2 Functies bewerken	10%	se1
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	5 Havo B H1 Logaritmische functies H2 Functies Bewerken Vaardigheden blok 1 4 Havo B H3 Machtsfuncties H4 Exponentiële functies	20%	se2
december	1 lesuur	5 Havo B H4 Differentiëren H5 Cirkels	10%	se3
begin januari	PO	Onderzoeksofdracht	5%	se4
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	5 Havo B H4 Differentiëren H5 Cirkels Vaardigheden blok 2 4 Havo B H5: Afstanden en hoeken H6 Afgeleide functies	20%	se5
maart	1 lesuur	5 Havo B H3 Goniometrische functies H6 Verbanden	10%	se6
tentamenweek	tentamen 2 klokuren	5 Havo B H3 Goniometrische functies H6 Verbanden Vaardigheden 4 Havo B H7: Lijnen en afstanden H8 Periodieke functies En alles wat eerder dit jaar getoetst is.	25%	se7

Methode: - Overall Natuurkunde H4 en H5

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
September	SO	H8	2%	se3
tentamenweek oktober	2 lesuren schr.	Hoofdstukken 1,3,4,6,8,9	25 %	se4
December	Verslag	Ontwerpopdracht digitaal + taalverzorging	3%	se5
tentamenweek januari	2 lesuren schr.	Hoofdstukken 2,5,7,10 + modeleren	25 %	se6
Tentamenweek april	2 klokuren schr.	Hoofdstukken 1 t/m 11 +AK	25%	se7

Methode: - NOVA Scheikunde –havo sk bovenbouw, deel 1& 2

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	SE- code
Eind september	Schriftelijk, 1 lesuur	Hst. 6 Evenwichten	5%	se1
tentamenweek november	Schriftelijk, 2 lesuren	4 havo stof: Hst.1 t/m 5	25%	se2
dec./jan.	prakt. opdr.	practicumtoets	15 %	se3
tentamenweek januari	Schriftelijk, 2 lesuren	Hst.6 t/m 9:	30 %	se4
tentamenweek april	Schriftelijk, 2 lesuren	Hst.7 t/m 11	25 %	se5

Methode: - Biologie Interactief havo 1 en 2 tweede fase

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
Pré-examenjaar	PO	Veldonderzoek (inleveren in de ELO, er wordt gelet op taalverzorging)	10%	se1
Half januari, volgens toetsrooster	1 lesuur schrijven	Microscopietoets	5%	se2
november tentamenweek	2 lesuren schrijven	H2 Seksualiteit en voortplanting H3 Bouw en functie van cellen H4 De levenscyclus van cellen H5 Invloed van DNA H6 Erfelijkheid H7 Alles verandert	30%	se3
januari tentamenweek	2 lesuren schrijven	H1 Stofwisseling H2 Ademhaling H3 Voeding H4 Transport H5 Lever en nieren H6 De grens tussen binnen en buiten	25%	se4
april tentamenweek	2 lesuren schrijven	H8 Leven van de zon H9 Structuur in de natuur H7 Zintuigen H8 Bouw en werking van het zenuwstelsel H9 Hormonen H10 Gedrag	30%	se5

Methode: - ENIGMA-online.nl, deel 1 + deel E

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
half oktober	Schriftelijk, 1 lesuur	Hst. E8: Communicatie en netwerken + Extra module: Geschiedenis van de computer	12 %	se4
half november	achter de PC, 1 lesuur + inleveren lettertype via ELO	Hfst. E7: Typografie	10 %	se5
half januari	achter de PC, 1 lesuur + inleveren website via ELO (febr.)	Hfst. E1: HTML 5, CSS, JS (incl. taalverzorging)	14 %	se6
januari t/m maart inleveren 1 week voor tentamen- week	Product + documentatie inleveren	Hfst. E5: Software engineering: Spel ontwerpen (incl. taalverzorging)	14 %	se7
tentamenweek april	1 lesuur, schriftelijk	Hfst.E3: De computer die je begrijpt + Hfst. E4: Mens-Machine- Interactie	10 %	se8

Methode: LWEO

NB: Bij elke toets wordt het voorgaande bekend verondersteld.

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging S.E.	code
toetsweek november	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Vervoer + Jong en oud + Verdienen en uitgeven Stof gekoppeld aan klaslokaalexperimenten (taalverzorging)	20 %	se3
toetsweek januari	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Verdienen en uitgeven + Markt en overheid + Europa (voor zover behandeld)	20 %	se4
eind februari	Schriftelijke repetitie 1 uur	Europa helemaal + hoofdlijnen (toelichting volgt in de les)	15 %	se5
toetsweek april	Schriftelijke repetitie 2 lesuren	Vervoer + Jong en oud + Verdienen en uitgeven + Markt en overheid + Europa (taalverzorging)	20 %	se6
voor de herfst- vakantie	artikel	PO Keuzeonderwerp (in tweetallen) via ELO inleveren (taalverzorging)	10 %	se7
	NB	Door het jaar heen zal er een aantal malen digitaal geoefend worden met VO-content examensite.		

Methode: Management en Organisatie in Balans, deel 1a, 1b, 2a en 2b

Periode	Toetsvorm / toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
tentamenweek oktober	2 lesuren schriftelijk	H. 3 en H 22 t/m 27 en H 31 Financieel beleid	20 %	se6
januari/ februari	PO	Praktische Opdracht naar keuze ca. 20 slu. digitaal in te leveren T.V.T.	20 %	se7
tentamenweek januari	2 lesuren computer-toets	H.12 §3 t/m 6 + H 20 en 21 H.28 t/m 30 Toepassingen van informatie- en communicatietechnologie	15 %	se8
tentamenweek april	2 lesuren schriftelijk	H. 31 t/m 36 + H 11 en 12 + groene boekje Externe financiële verslaglegging	20 %	se9

N.B. Bij elke toets wordt het voorgaande bekend verondersteld.

Methode: Kunst op niveau

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
Sept	Praktisch werk	Tekendag schilderen/fotobewerking Procesbeschrijving aanleveren via Elo (twee lessen tvo tekendag)	1x	se1
	Kunstgesch.	Kunst op niveau p. 80 t/m 165		
Sept	Praktisch werk	Actueel thema / medium naar eigen keuze en procesbeschrijving	1x	se2
Januari	Praktijkdag (max. 6 uur)	Opdracht 'Je eigen plek', ter voorbereiding eigen beeldmateriaal meenemen. Medium naar eigen keuze	1x	se3
Januari	Schriftelijk examen (100 minuten)	Kunstgeschiedenis Middeleeuwen- Neo-classicisme	1x	se4
Maart	Praktisch werk	Eigen interpretatie van een hedendaagse kunstenaar / medium naar eigen keuze Procesbeschrijving via Elo	1x	se5
April	Mondeling examen (20 minuten)	Kunstgeschiedenis: Neo-classicisme – heden (Kunst op niveau p. 59 t/m 165) Vorbereiding C.S.E.	1x	se6

Methode: Intro Bovenbouw

Periode	Toetsvorm/ Toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging Overgang	Weging S.E.	SE- code
oktober	praktijk	Praktijkdag: het maken van een muziekstuk in ensemble –verband.		15%	se 1
november (tentamenweek)	schriftelijk (100 min.)	Muziekgeschiedenis en –theorie I. (taalverzorging)		15%	se 2
januari (tentamenweek)	schriftelijk (100 min.)	Muziekgeschiedenis en –theorie II. (taalverzorging)		15%	se 3
februari	schriftelijk	Portfolio muziekgeschiedenis (inleveren via Elo)		controle	
maart	praktijk	Voorspeeltentamen: organisatie en het uitvoering van diverse muziekstukken in individueel en in ensemble –verband.		15%	se4
maart	praktijk	Musiceren: Solo (verschillende stijlen)		10%	se5
april (tentamenweek)	schriftelijk (2 ½ uur)	Test van historische kennis en stilistisch inzicht van alle muzikale stijlperiode en algemene muziekleer.		15%	se6
	schriftelijk	Portfolio. Overzicht van de muziekgeschiedenis in samenhang met andere kunstdisciplines.		15%	se7

Voor leerlingen met het eindexamenvak muziek, bestaat de mogelijkheid een profielwerkstuk voor muziek te maken. Leerlingen die daarvoor kiezen, schrijven een compositie die gepresenteerd wordt i.s.m. het orkest “De Ereprijs”.

Periode	Toetsvorm/ toetsduur	Leerstofomschrijving	Weging SE	code
sept. t/m nov.		<p><u>Sportoriëntatie</u></p> <p>Squash Vormen van bewegen op muziek Zelfverdediging Spinning Tennis</p> <p>Voor alle aangeboden onderdelen geldt dat we proberen deze activiteiten minstens twee keer aan te bieden. De genoemde sportschoolactiviteiten zijn onder voorbehoud aangezien dit in sterke mate afhangt van de groepsgrootte en beschikbaarheid van docenten bij de desbetreffende sportschool.</p> <p>Mogelijk worden nog twee lessen in de zaal gegeven, waarvan er één in toernooivorm zal plaatsvinden. Tijdens de andere les moeten leerlingen met een nog niet volledig examendossier onderdelen inhalen.</p> <p>handelingsdeel</p>	afvinken	

Periode	Activiteit	Omschrijving
september - oktober	<p>Digitaal Qompas-huiswerk stap 6 t/m 10 af</p> <p>Top-3 van drie voorkeursstudies invullen</p> <p>Inplannen open dag 1 en meeloopdag 1 en 2 in Qompas</p>	<p>De leerlingen maken stap 6 t/m 10 uit Qompas. De mentor controleert of deze stappen daadwerkelijk zijn uitgevoerd. Leerlingen ontvangen een snelhechter met hun eigen LOB-dossier uit havo4 met tijdsplanning en lege verslagformulieren. Tijdens ieder gesprek met de mentor en decaan zorg je dat je het LOB-dossier bij je hebt.</p> <p>Dit dossier dient als basis voor een toelatingsgesprek op een vervolgopleiding.</p>
oktober	Bezoek open dag1 (moet buiten schooltijd)	De leerlingen bezoeken een open dag naar keuze. Open dag1 moet buiten schooltijd. De leerlingen maken na afloop een verslag van open dag1 in het LOB-dossier.
november-februari	<p>Bezoek open dag2 oud-leerlingen middag op het Marnix oktober 2017 (onder schooltijd)</p> <p>Bezoek meeloopdag1 (kan onder schooltijd)</p> <p>Bezoek meeloopdag2 (kan onder schooltijd)</p>	<p>De leerlingen maken na afloop een verslag van open dag2 in het LOB-dossier.</p> <p>De leerlingen maken of een afspraak met een beroepsbeoefenaar of een student of bezoeken een proefstudeerdag. Hiervoor moet minstens een week van tevoren via Magister aan mentor en afdelingsleider toestemming worden gevraagd. Er mag op de betreffende dag geen toets plaatsvinden.</p> <p>De leerlingen maken na afloop een verslag van meeloopdag1 en meeloopdag2 in het LOB-dossier.</p>
februari	Afronden LOB-dossier besluitfase	De leerlingen maken een verslag van de besluitfase van de studie van hun voorkeur in het LOB-dossier.
22 februari 2018	LOB-dossier bij mentor inleveren	<p>Op dinsdag 22 februari 2018 leveren de leerlingen het LOB-dossier in bij hun mentor. Dit dossier is door ouders én mentor ondertekend.</p> <p>Het LOB-dossier bevat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Top-3 van de drie studies van je voorkeur 2. verslag open dag 1 3. verslag open dag 2 (oud-leerlingen-middag) 4. verslag meeloopdag1 5. verslag meeloopdag2 6. verslag van de besluitfase van de studie van je voorkeur

**MARNIX COLLEGE
EDE**

Examenreglement
vwo/havo/vmbo,
geldig voor leerlingen die in 2018 examen doen

Hoofdstuk I: Algemene bepalingen.

Artikel 1: Programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag stelt jaarlijks vóór 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma op het schoolexamen worden getoetst, de verdeling van de examenstof over de toetsen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, alsmede de regels die aangeven op welke wijze het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
2. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de rector vóór 1 oktober toegezonden aan de inspectie en beschikbaar gesteld.

Artikel 2: Inhoud van het examenreglement

1. Het examenreglement is vastgesteld conform het Eindexamenbesluit vwo–havo–mavo–vbo.
2. In alle gevallen waarin het reglement niet voorziet, beslist de rector.
3. In geval deze regeling in tegenspraak is met het Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo prevaleert het Eindexamenbesluit.

Artikel 3: Afnemen van het eindexamen

1. De rector en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector wijst één van de personeelsleden van het Marnix College aan als secretaris van het eindexamen.

Artikel 4: Indeling van het examen.

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen of uit een centraal examen, dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo en havo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden getoetst worden die van betekenis zijn voor het vakkenpakket van de kandidaat. Het profielwerkstuk heeft betrekking op tenminste één groot vak uit het vakkenpakket van de kandidaat. Alle vakken komen in aanmerking, behalve maatschappijleer, CKV en lichamelijke opvoeding.
3. Het schoolexamen vmbo, voor zover het betreft de theoretische leerweg, omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen, die betrekking hebben op een thema uit het profiel waarin de kandidaat het onderwijs volgt.

Artikel 5: Toelating tot het eindexamen.

1. Het bevoegd gezag stelt de kandidaten van de school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen
2. Buitengewone omstandigheden daargelaten, kan een kandidaat in enig tijdvak van het centraal examen slechts toegelaten worden voor dat vak of die vakken waarin hij het schoolexamen met inbegrip van de handelingsdelen heeft afgerond.

Artikel 6: Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kunnen door de rector maatregelen worden genomen.
2. De maatregelen bedoeld in het eerste lid, die al dan niet in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, kunnen zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, het centraal examen of de rekentoets;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in nader aan te wijzen onderdelen.

Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in het volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Alvorens een beslissing ingevolge het tweede lid wordt genomen, hoort de rector de kandidaat. De kandidaat kan zich door een door hem aan te wijzen meerderjarige laten bijstaan, met uitzondering van de kandidaten die bij hun afdelingsleider een meerderjaardigheidsverklaring hebben ondertekend. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel door de rector wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat.
4. Indien een examinerator ten aanzien van enig deel van het eindexamen procedureel onzorgvuldig of nalatig is geweest, kunnen door de rector maatregelen worden genomen, mits de zaak aanhangig is gemaakt binnen twee weken na de toetsdatum of inleverdatum.
5. De kandidaat kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de rector, noch enig lid van het bevoegd gezag, deel uit maken. De samenstelling en werkwijze van de commissie van beroep is geregeld in een door het bevoegd gezag vastgesteld reglement.

Dit reglement is op het Marnix College aanwezig en wordt, op verzoek, ter inzage gegeven. Jaarlijks wordt de samenstelling van de commissie van beroep gepubliceerd in het programma van toetsing en afsluiting.

Het beroep wordt binnen vijf dagen nadat de beslissing schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie van beroep ingesteld.

De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken op het beroep, tenzij zij de termijn met redenen omkleed heeft verlengd met ten hoogste twee weken.

De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen, onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, en indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, aan de rector, aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.

Artikel 7: Geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit besluit de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 8: Gespreid examen.

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, aan kandidaten die door langdurige ziekte of overmacht belemmerd worden om zich voor te bereiden op een geheel eindexamen, toestemming geven het eindexamen over 2 schooljaren te spreiden.
2. De regeling van de herkansing (art.28) is in haar geheel van toepassing op beide examenjaren. Concreet houdt dit in dat de kandidaat in beide jaren recht heeft op een herkansing in één van de vakken waarin hij in dat jaar centraal examen heeft gedaan in het eerste tijdvak.
3. De regelgeving die geldt voor het eindexamen in het algemeen is ook van toepassing op gespreide examens.

Artikel 9: Afwijking wijze van examineren

1. De rector kan toestaan dat een lichamelijk of geestelijk gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de rector de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een medische verklaring is of een deskundigenverklaring die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld.
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a, genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigheidsverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is, met betrekking tot het vak Nederlandse taal en letterkunde, tot het vak Nederlandse taal of tot enig vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is, wordt afgeweken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit.

Voor zover wordt afgeweken van de voorschriften wordt deze afwijking medegedeeld aan de inspectie.

De afwijking kan voor zover het centraal examen betreft bestaan uit een verlenging van de duur van de toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 10: Bewaren examenwerk

a. Schoolexamen

1. De examinatoren dienen het schriftelijke werk van de kandidaten, de voor elk werk toegekende cijfers, een exemplaar van de opgaven, en de eventuele beoordelingsnormen te bewaren gedurende zes maanden nadat de kandidaat de school heeft verlaten.

b. Centraal examen

1. Het werk van het centraal examen der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de rector, ter inzage voor belanghebbenden.
2. Een door de rector en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in Artikel 56 van het Examenbesluit, wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De rector draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij het centrale examen gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

c. Inzien examenwerk

1. Alle kandidaten kunnen het schriftelijk werk van het schoolexamen inzien tijdens de klassikale nabespreking. Indien een kandidaat met gegronde reden afwezig is, biedt de examinator de kandidaat op diens verzoek alsnog de gelegenheid het werk in te zien, binnen vier weken nadat het werk gemaakt is, maar voor de definitieve vaststelling van het eindresultaat van het schoolexamen.
2. Het schriftelijk werk van het centraal examen kan met toestemming van de secretaris van de examencommissie door de kandidaat, en indien deze minderjarig is door de wettelijke vertegenwoordiger van de kandidaat, worden ingezien
3. Het inzien vindt plaats op school onder toezicht en gedurende een bepaalde tijd.
4. Het examenwerk mag niet worden gekopieerd.

Hoofdstuk 2: Inhoud van het examen

Artikel 11: Examenprogramma

1. Het eindexamen voor vwo en havo omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel,
 - b. de vakken van het profieldeel van een van de profielen waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk en
 - c. vakken van het vrije deel van elk profiel,
 - d. de rekentoets
2. Het eindexamen vwo gymnasium omvat in elk geval het vak Latijnse taal en cultuur of het vak Griekse taal en cultuur. Het kan beide omvatten.
3. De totale studiebelasting van de gekozen vakken in het gemeenschappelijk deel, het profieldeel en het vrije deel moet voldoen aan de eisen gesteld in het inrichtingsbesluit W.V.O.
4. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken van het gemeenschappelijk deel voor welke hij werd vrijgesteld van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met derde lid, of vijfde lid, van het inrichtingsbesluit W.V.O.
5. Daarnaast geldt een vrijstelling voor de rekentoets voor een kandidaat die al een diploma heeft van een andere schoolsoort en die als onderdeel daarvan de rekentoets heeft afgelegd behorend bij zijn huidige schoolsoort. Hoewel er formeel sprake is van een vrijstelling, telt op het vwo een eerder behaald cijfer voor de rekentoets wel mee in de kernvakkenregeling en daarmee in de uitslagbepaling (zie artikel 27, lid 4 en 5).
6. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet W.V.O., omvat:
 - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
 - b. de twee vakken van het profiel waaronder tevens begrepen is het profielwerkstuk
 - c. in het vrije deel twee nog niet in het profiel gekozen vakken met dien verstande dat het profiel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn;
 - d. de rekentoets

Artikel 12: Keuze van de eindexamenvakken.

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van artikel 11, in welke vakken zij examen willen afleggen. Deze keuze geldt voor zover het bevoegd gezag hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken examen afleggen dan in de vakken die ten minste tezamen een eindexamen vormen.

Hoofdstuk 3: Het schoolexamen

Artikel 13: Inrichting schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit een examendossier. Het examendossier is het geheel van de onderdelen van het schoolexamen zoals gedocumenteerd in een door bevoegd gezag gekozen vorm. Het schoolexamen strekt zich uit over alle vakken waarin de kandidaat eindexamen aflegt en wordt ingericht overeenkomstig hetgeen voor ieder vak afzonderlijk in het programma van toetsing en afsluiting is aangegeven.
2. Voor het afnemen van schriftelijke onderdelen van het schoolexamen worden toetsweken georganiseerd.
Buiten deze weken worden mondelinge, schriftelijke of praktische onderdelen van het schoolexamen afgenomen volgens een in het programma van toetsing en afsluiting gepubliceerde regeling.
Voor toetsen die buiten de toetsweken worden afgenomen en die niet met een vaste datum zijn opgenomen in het repetitierooster, geldt dat de docent minstens een week van te voren zowel mondeling als schriftelijk aankondigt waar en wanneer de toets wordt afgenomen. Voor mondelinge examens en practica wordt een lijst gepubliceerd die voor de kandidaten op een duidelijk zichtbare plaats in de school en/of in de ELO is in te zien.
3. Het schoolexamen wordt tenminste één week voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen afgesloten. In uitzonderlijke gevallen kan de rector een kandidaat toestemming verlenen het schoolexamen af te sluiten uiterlijk vier dagen voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen.
4. De rector kan in afwijking van lid 3 een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten vóór het centraal examen in dat vak, doch na de aanvang van het eerste tijdvak.
5. Het profielwerkstuk wordt ten laatste afgerond in het examenjaar.
6. In uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling van de rector, kan de school de kandidaat in de gelegenheid stellen het profielwerkstuk alsnog af te sluiten na aanvang van het centraal examen, doch uiterlijk een week voordat de uitslag wordt vastgesteld.
7. Een vmbo- kandidaat die niet slaagt, doet alle toetsen, opdrachten en handelingsdelen van het examenjaar opnieuw met uitzondering van een afgerond en met “voldoende” of “goed” beoordeeld profielwerkstuk.
8. Een kandidaat die voor de tweede maal in havo 5 of vwo 6 zit, hoeft vakken die alleen met een schoolexamen afgesloten worden en waarvoor het eindcijfer 6 of hoger was, niet opnieuw te doen. Hetzelfde geldt voor praktische opdrachten waarvoor het (eind)cijfer 7,0 of hoger is gehaald. Een profielwerkstuk dat met het eindcijfer 4 of 5 beoordeeld is, mag opnieuw gemaakt worden. Alle overige resultaten behaald in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, vervallen.
9. Een kandidaat die H4,V4 of V5 doubleert, kan in overleg met de afdelingsleider besluiten afgesloten vakken waarvoor het eindcijfer 7 of hoger is gehaald en praktische opdrachten waarvoor het cijfer 7,0 of hoger is gehaald, niet over te doen.
Resultaten die voor bovenstaande afgesloten vakken en praktische opdrachten gehaald zijn in het schooljaar waarin hij werd afgewezen, blijven dan staan en tellen mee voor het (school)examen. Een kandidaat die in H4 of V5 doubleert en het profielwerkstuk afrondt met een eindcijfer lager dan een 6, mag besluiten het profielwerkstuk overnieuw te maken.
10. Voor de rekentoets gelden aparte landelijke regels: de resultaten van de rekentoets vervallen voor doublanten in het voor-examenjaar en voor gezakte leerlingen.

Artikel 14: Beheer examendossier

De verantwoordelijkheid voor het beheer van de verschillende onderdelen van het examendossier is als volgt geregeld:

- de afdelingsleider is verantwoordelijk voor het centraal beheer per kandidaat van: een overzicht van de gevolgde vakken (met de bijbehorende studielast) en het geheel van cijfers en andere beoordelingen die meetellen voor het schoolexamen; voorts is de afdelingsleider verantwoordelijk voor het beheer van profielwerkstukken;
- de decaan is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het toekomstdossier;
- de docent CKV/KV1 is gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het kunstdossier;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het lees- en schrijfdossier van hun vak;
- de docenten Nederlands en Moderne Vreemde Talen zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van het leesdossier literatuur voor hun vak;
- de vakdocenten zijn gedelegeerd verantwoordelijk voor het beheer van verslagen, schriftelijke toetsen, een kopie van werkstukken en foto/videomateriaal van niet te archiveren werkstukken van kandidaten;

Artikel 15: Mededeling beoordeling schoolexamen

Voor de aanvang van het centraal examen maakt de rector aan de kandidaat bekend, voor zover van toepassing:

- a. welke cijfers hij heeft behaald voor het schoolexamen;
- b. de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfers worden vastgesteld;
- c. welk cijfer hij heeft behaald voor het profielwerkstuk, op vwo en havo
- d. de beoordeling van het profielwerkstuk, op het vmbo
- e. het resultaat van de rekentoets

Artikel 16: Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak geen centraal examen wordt afgelegd, wordt het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten afgerond tot een geheel getal, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal. Daarbij wordt naar boven afgerond indien de eerste decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
3. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal. Bij het afronden van het gewogen gemiddelde van de in het PTA genoemde toetsen en praktische opdrachten op één decimaal nauwkeurig, wordt naar boven afgerond indien de tweede decimaal van het gewogen gemiddelde het cijfer 5 of hoger is.
4. In afwijking van het eerste lid, worden de vakken CKV, KV1 en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met “voldoende” of “goed”. De beoordeling van het vak l.o. gaat uit van de mogelijkheden van de kandidaat en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van het vak, zoals blijkend uit het examendossier.
5. Het profielwerkstuk op vwo en havo wordt door de begeleidende docent beoordeeld met een geheel cijfer. Het profielwerkstuk op het vmbo wordt beoordeeld met “voldoende” of “goed”, door ten minste twee examinatoren die de kandidaat hebben begeleid bij de totstandkoming van het profielwerkstuk.

Artikel 17: Verhinderung en/of in gebreke blijven

1. Alle kandidaten zijn verplicht, alle voor hen vastgestelde proeven van het schoolexamen af te leggen. Op een kandidaat die zich aan enig onderdeel van het schoolexamen onttrekt of zonder geldige reden bij een onderdeel van het schoolexamen afwezig is, zijn de bepalingen van artikel 6 van toepassing.
2. In aansluiting op hetgeen omtrent onregelmatigheden in artikel 6 is aangegeven, wordt bepaald dat voor gemiste onderdelen van het schoolexamen het cijfer 1 wordt toegekend indien een kandidaat zonder geldige reden afwezig is, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider uit naam van de rector.
3. Indien een kandidaat tijdens het examenjaar door ziekte of een andere dwingende reden, niet veroorzaakt door onnauwkeurigheid, onachtzaamheid of nalatigheid van de kandidaat of zijn wettelijke vertegenwoordiger, absoluut verhinderd is aan een onderdeel van het schoolexamen deel te nemen, stelt hij of indien de kandidaat minderjarig is, zijn wettelijke vertegenwoordiger, de secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider zo vroeg mogelijk vóór de aanvang van bedoelde toets, of ander onderdeel van het schoolexamen, in kennis van deze verhindering en de reden(en) daarvoor.
4. De secretaris van het eindexamen of de afdelingsleider onderzoekt de mogelijkheid de kandidaat volgens de geldende regels op de vastgestelde tijd, doch op een andere dan de vastgestelde plaats het onderdeel van het schoolexamen te laten afleggen; is naar zijn oordeel deze mogelijkheid in redelijkheid aanwezig, dan wordt aan de kandidaat geënitstel van bedoeld onderdeel van het schoolexamen toegestaan.
5. Indien de afdelingsleider of de secretaris van het eindexamen overtuigd is van de onmogelijkheid voor de kandidaat een onderdeel van het schoolexamen op vastgestelde plaats en tijd af te leggen, dan verleent hij de kandidaat uitstel. Hij stelt de betrokken examinerator hiervan direct in kennis en deelt in overleg met de examinerator de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger mee, wanneer en waar het uitgestelde onderdeel van het schoolexamen afgelegd dient te worden. In geval van ziekmelding van een kandidaat heeft de afdelingsleider het recht een controlerend geneesheer in te schakelen, dan wel een huisbezoek bij de betreffende kandidaat af te (laten) leggen, dan wel een medische verklaring te verlangen.
6. Indien het bericht van verhindering als bedoeld in lid 2 tot en met lid 4 niet vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen wordt gegeven, dient de kandidaat of diens wettelijke vertegenwoordiger tevens genoegzame bewijzen te leveren van de onmogelijkheid vóór de aanvang van het onderdeel van het schoolexamen bedoeld bericht te geven; zonder deze bewijzen verleent de afdelingsleider het verlangde uitstel niet.
7. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding het examenlokaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de toezichthouder of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk na enige tijd hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen, de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. N.B. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, behoudt het tot dan toe gemaakte werk zijn geldigheid. Uitsluitend in bijzondere gevallen kan de rector het gemaakte werk ongeldig verklaren. Een kandidaat die vóór de zitting onwel is, dient altijd contact met de afdelingsleider op te nemen over deelname aan de zitting.
Een kandidaat die tijdens de zitting onwel wordt, dient dit altijd aan surveillant te melden. Zonder deze melding kan achteraf een beroep op onwel zijn niet worden geaccepteerd.
8. In bijzondere gevallen kan de rector besluiten een in de schoolexamenregeling vastgesteld onderdeel van het schoolexamen uit te stellen voor alle daarbij betrokken kandidaten.
9. Indien een kandidaat door ziekte of andere externe factoren niet in staat is een praktische opdracht op de uiterste inleverdatum in te leveren, kan de afdelingsleider in overleg met de betrokken docent een andere uiterste inleverdatum vaststellen.

10. Indien een kandidaat een praktische opdracht zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet inlevert op de uiterste inleverdatum, dan kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de opdracht vervolgens zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, niet binnen een week na het verstrijken van de uiterste inleverdatum wordt ingeleverd, wordt het cijfer 1 toegekend voor de praktische opdracht.
11. Indien een kandidaat uit M3, H4, V4 of V5 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoegen” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om na lestijd op school te werken aan de voltooiing. Indien de kandidaat aan het einde van het schooljaar een handelingsdeel nog niet heeft afgerond, krijgt de kandidaat van de overgangsvergadering een taak voor dit onderdeel. Als de taak niet naar genoegen is uitgevoerd, wordt de kandidaat na de zomervakantie de toegang tot alle lessen ontzegd, totdat is vastgesteld dat de taak voldoende is gemaakt.
12. Indien een kandidaat uit M4, H5 of V6 een handelingsdeel op de vastgestelde einddatum niet “naar genoegen” heeft afgerond, kan de afdelingsleider de kandidaat de opdracht geven om het werk aan het handelingsdeel na lestijd op school te voltooien. Als het handelingsdeel niet naar genoegen wordt afgerond, kan de kandidaat niet toegelaten worden tot het centraal examen.
13. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen op het afgesproken tijdstip zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, geen (lees)dossier inlevert, zal het betrokken mondeling of schriftelijk schoolexamen niet worden afgenomen en zal voor het betreffende onderdeel een 1 worden toegekend.
14. Indien een kandidaat ten behoeve van een mondeling of schriftelijk schoolexamen een (lees)dossier inlevert dat niet aan de gestelde eisen voldoet, kan eveneens het cijfer 1 worden toegekend, uitsluitend na overleg met de afdelingsleider.
15. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste vier weken, voor zover dit uitstel niet strijdig is met artikel 13, lid 3 en 4. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
 - a. ontvangt een kandidaat uit het vmbo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
 - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
16. Indien een kandidaat zonder geldige reden, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider, het profielwerkstuk op de vastgestelde einddatum niet heeft ingeleverd, wordt hem éénmalig uitstel verleend van ten hoogste twee weken. Indien het werk, naar het oordeel van de begeleider(s) en de afdelingsleider, dan nog niet voldoende is afgerond,
 - a. ontvangt een kandidaat uit het vmbo een aangetekende brief met daarin de mededeling dat hem deelname aan het centraal examen wordt ontzegd; een afschrift van deze brief wordt verzonden aan het bevoegd gezag en aan de inspectie.
 - b. wordt aan kandidaten in de havo- en vwo-afdeling een definitief cijfer voor het profielwerkstuk toegekend, op grond van het op dat moment voorliggende materiaal.
17. Technische mankementen (defecte printers e.d.) of afwezigheid door ziekte op de dag dat werk t.b.v. onderdelen van het schoolexamen moeten worden ingeleverd, zijn geen geldige reden voor het te laat inleveren.
18. Kandidaten die digitale toetsen niet kunnen maken door technische onvolkomenheden waaraan zij zelf schuldig zijn (bijvoorbeeld wachtwoord kwijt, te beperkte schijfruimte), krijgen het cijfer 1 voor de betreffende toets, zulks ter beoordeling van de afdelingsleider uit naam van de rector.

Artikel 18: Herkansingsregeling schoolexamen en rekentoets

1. Onder de herkansingsregeling vallen uitsluitend toetsen met open en gesloten vragen. Schriftelijke overhoringen vallen niet onder de herkansingsregeling.
2. Maatschappijleer wordt alleen in 4 vwo onderwezen en wordt in 4 vwo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 vwo, zal in het 1e trimester van 5 vwo gelegenheid zijn voor het herkansen van één toets van Maatschappijleer.
3. Vakken die alleen in 4 havo onderwezen worden (Maatschappijleer en CKV) worden in 4 havo afgesloten. Voor kandidaten die bevorderd zijn naar 5 havo, zal in het 1e trimester van 5 havo gelegenheid zijn voor het herkansen van één toets van Maatschappijleer.
4. De rekentoets wordt afgenomen in 5 vwo, 4 havo en 3 vmbo. Kandidaten krijgen driemaal de gelegenheid de rekentoets te herkansen. Een kandidaat die zakt en vervolgens voor het tweede achtereenvolgende jaar eindexamen doet, moet de rekentoets opnieuw doen en heeft slechts tweemaal de gelegenheid om de rekentoets te herkansen. .
Leerlingen die overstappen van 3 havo naar 4 vmbo krijgen driemaal de gelegenheid de rekentoets af te leggen.
5. Het schoolexamen is ingedeeld in 4 perioden:
periode 1: van de start van het schoolexamen tot het einde van het voor-examenjaar;
periode 2: het eindexamenjaar t/m de tentamenweek in eind oktober/begin november;
periode 3: het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 2 t/m de tentamenweek van eind januari/begin februari
periode 4: het eindexamenjaar vanaf het einde van periode 3.
6. Voor het totaal van de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4, geldt in 5 havo en 6 vwo dat elke kandidaat het recht heeft in totaal één toets te herkansen uit periode 2 (in periode 3) en één toets uit periode 3 (in periode 4). Als een kandidaat geoorloofd afwezig is bij een toets, mag hij de betreffende toets wel inhalen, maar niet herkansen. In vmbo 4 geldt voor de vakken die niet genoemd zijn in de leden 2, 3, 4 dat elke kandidaat het recht heeft één toets per vak te herkansen uit periode 2 of 3, met een maximum aantal van twee. Deze herkansing vindt plaats op nader aan te wijzen dagen in periode 4.
Het vak Maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijke deel vmbo, neemt in het examenbesluit een bijzondere positie in.
Kandidaten die voor dat vak een eindcijfer hebben behaald lager dan 6, krijgen de mogelijkheid een herexamen af te leggen in periode 4.
7. Bij alle herkansingen geldt: het hoogste cijfer telt.
8. Onvoldoende cijfers die het gevolg zijn van fraude, komen niet in aanmerking voor herkansing.
9. De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van de artikelen uit de herkansingsregeling.
10. Kandidaten die voor het eindexamen gezakt zijn en doubleren in 6 vwo of 5 havo, krijgen de gelegenheid in het 1^e trimester van het examenjaar maximaal 2 toetsen uit het voor-examenjaar (periode 1) te herkansen.

Hoofdstuk 4: Regeling van het centraal examen

Artikel 19: Tijdvakken en afname centraal examen

1. Het centraal examen kent drie tijdvakken: het eerste, het tweede en het derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.

Artikel 20: Gang van zaken tijdens het centraal examen

1. Alle kandidaten dienen bij een examen uiterlijk 10 minuten voor aanvang van dit examen aanwezig te zijn.
2. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de rector samen met het gemaakte examenwerk.
3. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgave gedaan. Ook niet als in de opgaven een fout geconstateerd wordt.
4. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school. De school verstrekt eveneens kladpapier. Kandidaten mogen geen papier meenemen naar de examenzaal.
5. Het werk mag niet met potlood worden gemaakt. Dit is niet van toepassing op tekeningen en grafieken.
6. De kandidaat vermeldt zijn examenummer en zijn naam op alle in te leveren papieren.
7. Tassen, jassen, mobiele telefoons en andere elektronische apparatuur (bijvoorbeeld smartwatches) die niet vermeld staat op de lijst met toegestane hulpmiddelen voor het examen, dienen buiten de examenruimte te worden achtergelaten.
8. Voor het centraal examen ontvangt de kandidaat een overzicht van de bij de examens toegestane hulpmiddelen of de zaken die elke kandidaat bij een bepaald examen bij zich dient te hebben. De toegestane hulpmiddelen worden voor aanvang van de zitting gecontroleerd.
9. Tijdens het uitdelen van de opgaven en de zitting dient er volkomen rust in de examenzaal te heersen.
10. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na het begin van de zitting tot de examenzaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op het tijdstip dat voor de andere kandidaten geldt.
11. Kandidaten die meer dan een half uur na de aanvang van de zitting aankomen, mogen niet meer deelnemen aan deze zitting. Bij een geldige reden, ter beoordeling van de rector, kunnen zij voor dit vak verwezen worden naar het tweede tijdvak. Op de overige zittingen van het eerste tijdvak dienen zij wel te verschijnen.
12. Zonder toestemming van een toezichthouder mag een kandidaat zich gedurende het examen niet verwijderen uit de examenzaal.
13. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding de examenzaal verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat het werk hervat, kan na overleg met de rector of de secretaris van het examen de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Indien de kandidaat het werk niet kan hervatten, kan de inspecteur, zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring, beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het tweede tijdvak opnieuw aan de desbetreffende zitting deelnemen.

14. Een kandidaat is verantwoordelijk voor het inleveren van zijn gehele en complete werk bij een van de toezichthouders. Deze controleert het werk op naam en nummer, waarna hij de kandidaat toestaat het examenlokaal te verlaten.
15. Kandidaten mogen na inlevering van het werk de zaal verlaten vanaf een uur na de opening van de zitting tot een kwartier voor het einde van de zitting. Gedurende het laatste kwartier van de zitting verlaat, om onnodige ordeverstoring te voorkomen, geen der kandidaten de examenzaal.
16. De examenopgaven mogen niet voor het beëindigen van de zitting buiten de examenzaal gebracht worden. Deze regel geldt ook voor uitwerk- of kladpapier. De opgaven, en het uitwerk- en kladpapier, mogen na afloop van de zitting door de kandidaten worden opgehaald op een vooraf bekend gemaakte plaats.
17. Gemaakt werk dat eenmaal de examenzaal heeft verlaten, mag niet meer worden ingeleverd. Het mag niet meer door de surveillerende docent worden ingenomen. Een kandidaat, die de zaal verlaten heeft, mag niet meer worden toegelaten, ook niet wanneer hij buiten de zaal constateert, dat hij niet alle opgaven heeft gemaakt.
18. Eenmaal gemaakt en ingeleverd werk behoudt zijn geldigheid.

Artikel 21: Gecommitteerden

1. Het bevoegd gezag wijst, na koppeling van de scholen door DUO, voor elke school voor vwo, havo of vmbo één of meer gecommitteerden aan. De aanwijzing geldt tot de afloop van de herkansing. Indien de Minister er om verzoekt, stelt het bevoegd gezag gecommitteerden ter aanwijzing voor.
2. Indien het bevoegd gezag een leraar van een school heeft aangewezen als gecommitteerde ten behoeve van een andere school, draagt het bevoegd gezag van de eerstgenoemde school er zorg voor, dat de leraar de uit die aanwijzing voortvloeiende verplichtingen nakomt.

Artikel 22: Correctie centraal examen

1. De rector doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de rector. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen toe alsmede de regels voor het bepalen van de score die zijn voorgeschreven door de CEVO.
2. De rector doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid, onverwijld aan de betrokken gecommitteerde toekomen.
3. De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid toe.
4. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.

Artikel 23: Vaststelling cijfer centraal examen

1. De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast.
2. Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
3. Het cijfer wordt afgeleid uit de door het CEVO beschikbaar gestelde omrekenings-tabellen.

Artikel 24: Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak eveneens verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamens te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de rector aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de rector aan de commissie mede welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen en het eventueel reeds afgelegde gedeelte van het centraal examen heeft behaald, alsmede de bijzondere omstandigheden die een afwijkende wijze van examineren rechtvaardigen.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de rector.

Hoofdstuk 5: Uitslag, herkansing, diplomering

Artikel 25: Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks van 1 tot en met 10.
2. De examinator bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Is dit gemiddelde niet een heel getal, dan wordt het, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien het eerste cijfer achter de komma 5 of meer is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer, met dien verstande dat het wordt afgerond tot een geheel cijfer, waarbij uitsluitend gekeken wordt naar de eerste decimaal.
4. Voor de rekentoets is door het Cito een geheel cijfer toegekend uit de reeks van 1 tot en met 10.

Artikel 26: Vaststelling uitslag

De rector en de secretaris van het eindexamen stellen de uitslag vast met inachtneming van artikel 25. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen, betrekken de rector en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 27: Uitslag

1. Voor kandidaten voor het eindexamen vmbo gelden vanaf het examen van 2017 de volgende eisen:
 - de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
 - het eindcijfer voor het vak Nederlands is minstens een 5
 - de rekentoets is afgelegdAls de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:
 - a. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of
 - b. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, of
 - c. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger.
2. In aanvulling op het eerste lid geldt tevens dat voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijke deel en voor het profielwerkstuk de kwalificatie “voldoende” of “goed” is behaald.
3. Bij de uitslagbepaling voor een kandidaat die eindexamen havo of vwo afgelegd heeft, speelt het zogenoemde combinatiecijfer een rol. Op de havo, het atheneum en het gymnasium is het combinatiecijfer het gemiddelde van het eindresultaat voor maatschappijleer en het profielwerkstuk. Voor het berekenen van het combinatiecijfer worden de op de cijferlijst vermelde afgeronde cijfers (bestaande uit gehele getallen) gemiddeld. Vervolgens wordt het gemiddelde weer afgerond op het nabij liggende gehele getal. Dat gebeurt zoals beschreven in artikel 25, lid 2.
4. Voor kandidaten voor het eindexamen havo gelden vanaf het examen van 2017 allereerst de volgende eisen:

- de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
- de rekentoets is afgelegd
- de eindcijfers voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde zijn minstens een 5 en er is maximaal één 5 als eindcijfer toegestaan voor deze drie vakken (dit heet de kernvakkenregeling)

Als de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:

- voor alle vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 4 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor twee vakken een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor één vak een 4 en voor één vak een 5 heeft behaald, en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt

5. Voor kandidaten voor het eindexamen vwo gelden vanaf het examen van 2017 allereerst de volgende eisen:

- de kandidaten moeten voor de toetsen van het centraal examen over het totaal van alle vakken gemiddeld tenminste 5.50 behaald hebben
- de eindcijfers voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde en voor de rekentoets zijn minstens een 5 en er is maximaal één 5 als eindcijfer toegestaan voor de drie vakken Nederlands, Engels en wiskunde en de rekentoets (dit heet de kernvakkenregeling)

Als de kandidaat aan bovenstaande eisen voldoet, is de kandidaat geslaagd indien hij:

- voor alle vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald of
- voor één vak een 4 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor twee vakken een 5 heeft behaald en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt of
- voor één vak een 4 en voor één vak een 5 heeft behaald, en voor alle overige vakken een 6 of meer heeft behaald en het gemiddelde van alle cijfers tenminste 6,0 bedraagt

6. In aanvulling op het vierde en vijfde lid geldt dat het vak lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel en het vak CKV –indien gevolgd- moeten zijn beoordeeld als “voldoende” of “goed”. Bovendien mag geen van de eindcijfers van de onderdelen van het zogenoemde combinatiecijfer lager zijn dan 4.

7. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de rector deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 28 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 28, eerste lid, geen toepassing vindt.

8. **De manier waarop de rekentoets na 2018 meetelt in de zak/slaagregeling wordt regelmatig aangepast. Of bovenstaande regelingen in 2019 en 2020 nog gelden, is nu nog niet duidelijk.**

Artikel 28: Herkansing centraal examen

1. Elke kandidaat mag na de eerste uitslagbepaling voor één vak deelnemen aan het centraal examen, voor zover dat mogelijk is, in een volgend tijdvak van hetzelfde examenjaar. Het betreffende vak moet betrokken zijn geweest bij het vaststellen van de eerste uitslag.
2. De kandidaat stelt de rector voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Door het vragen van een herkansing wordt de uitslag een voorlopige.
4. Behaalt de kandidaat een hoger cijfer dan voor de eerste uitslagbepaling, dan geldt dat hogere cijfer. Behaalt de kandidaat bij deze herkansing een lager cijfer, dan geldt het eerder behaalde hogere cijfer.
5. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 24 en 25 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 29: Diploma en cijferlijst

1. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. op vwo en havo de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk, alsmede het cijfer voor het profielwerkstuk
 - c. op het vmbo het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding in vwo en havo,
 - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg vmbo.
 - f. de eindcijfers voor de examenvakken,
 - g. het combinatiecijfer in vwo en havo, alsmede
 - h. de uitslag van het eindexamen.
 - i. de uitslag van de rekentoets
2. De rector reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma vmbo is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
3. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die tenminste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bedenkingen heeft geuit.
4. Vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld bij het examen, worden zonder vermelding van een cijfer vermeld op de cijferlijst
5. De rector en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's en de cijferlijsten.

Artikel 30: Slotbepaling

De rector kan in buitengewone situaties, met het oog op recht en billijkheid, besluiten af te wijken van een of meer artikelen uit dit examenreglement.

Ede, september 2017

